

CHECKLIST VOOR PATIËNTEN

*toegang tot medische
behandeling in
het buitenland¹*

Checklist voor patiënten

Toegang tot medische behandeling in het buitenland¹

Grensoverschrijdende gezondheidszorg*

Wist u dat u op grond van het EU-recht in ieder land in de EU*/EER* een zorgaanbieder, ziekenhuis of apotheek mag raadplegen en de medische kosten kunt laten vergoeden door de nationale gezondheidsdienst*/ziektekostenverzekeraar* in uw land van herkomst*?

Op grond van Richtlijn 2011/24/EU betreffende de toepassing van de rechten van patiënten bij grensoverschrijdende gezondheidszorg* profiteert iedere burger van de EU*/EER* van nieuwe mogelijkheden om in het buitenland toegang tot gezondheidszorg te krijgen en de medische kosten geheel of gedeeltelijk te laten vergoeden, afgezien van de reeds bestaande mogelijkheden op grond van de Verordeningen inzake sociale zekerheid (EG) nr. 883/2004 en (EG) nr. 987/2009*.

In verschillende onderzoeken is aangetoond dat het belangrijk is dat patiënten zich goed op de hoogte hebben gesteld en voorbereid voordat zij voor medische behandeling naar het buitenland gaan. Patiënten in grensoverschrijdende gezondheidszorg* moeten zich bewust zijn

- van hun rechten aangaande vergoeding van kosten,
- van het belang van het inwinnen van informatie over de medische behandeling die zij wensen en over de zorgaanbieder of het ziekenhuis waar zij behandeling wensen,
- van hun recht om klachten in te dienen en beroep in te stellen tegen een beslissing ten aanzien van het toegang krijgen tot gezondheidszorg in het buitenland of ingeval er iets misgaat,
- van de regelingen die er zijn ten aanzien van behandeling in het buitenland.

Controleer, voordat u zich ergens toe verbindt, aan de hand van deze checklist of u de juiste beslissing neemt, zodat u zich met een gerust hart in het buitenland kunt laten behandelen.

Afwijzing van aansprakelijkheid

Dit document is opgesteld op grond van het Gezondheidsprogramma (2014-2020) in het kader van een specifieke overeenkomst met het Uitvoerend Agentschap voor consumenten, gezondheid, landbouw en voeding (Chafea) dat handelt onder het mandaat van de Europese Commissie. Dit verslag is een weergave van de zienswijzen van de contractant, die de volledige verantwoordelijkheid voor de inhoud draagt; het verslag mag in geen geval worden opgevat als een weergave van de zienswijzen van de Europese Commissie en/of Chafea dan wel enige andere instantie van de Europese Unie. De Europese Commissie en/of Chafea garanderen niet dat de gegevens in dit verslag juist zijn en aanvaarden geen verantwoordelijkheid voor enig gebruik hiervan door derden.

¹ De termen in deze checklist waar een sterretje (*) achter staat, worden in de begeleidende alfabetische woordenlijst uitgelegd.

Checklist voor patiënten die medische behandeling in het buitenland wensen

.... voordat u besluit zich al of niet in het buitenland te laten behandelen

- ✓ Stel uzelf op de hoogte van uw rechten op grensoverschrijdende gezondheidszorg*

Stel uzelf op de hoogte van de verschillende mogelijkheden tot vergoeding van de kosten van behandeling in het buitenland op grond van Richtlijn 2011/24/EU* of de Verordeningen (EG) nr. 883/2004 en (EG) nr. 987/2009 inzake sociale zekerheid*. Uit hoofde van beide EU-rechtsinstrumenten wordt het recht op vergoeding van in het buitenland gemaakte kosten verleend. Afhankelijk van de door u gekozen route zullen er evenwel verschillen zijn met betrekking tot het aanbod van gedekte gezondheidsdiensten, de voorwaarden voor toegang tot medische behandeling en de financiële implicaties. Stel uzelf daarnaast ook op de hoogte van uw rechten op grond van enkel nationale wetgeving, bijvoorbeeld op grond van nationale gezondheidszorgprojecten voor grensgebieden.

Win voldoende informatie in over uw rechten als patiënt ten aanzien van toegang tot behandeling in het buitenland, zoals uw recht om niet te worden gediscrimineerd op basis van nationaliteit ten aanzien van toegang tot gezondheidszorg, uw recht op gelijke prijzen, uw recht op transparante klachten- en verhaalprocedures, uw recht op toegankelijkheid van ziekenhuizen voor personen met een handicap enz.

Meer informatie is te verkrijgen bij het nationale contactpunt van uw land van herkomst*.

- ✓ Stel uzelf op de hoogte van nationale contactpunten*

Veel patiënten zijn niet op de hoogte van het bestaan van nationale contactpunten voor grensoverschrijdende gezondheidszorg* (NCP's). De NCP's hebben als voornaamste taak patiënten bij te staan en te voorzien van duidelijke en toegankelijke informatie over alle aspecten van grensoverschrijdende gezondheidszorg*. Bij het NCP in uw land van herkomst* en het NCP in de lidstaat van behandeling* is uiteenlopende relevante informatie te verkrijgen.

- ✓ Stel uzelf op de hoogte van de behandeling die u wenst

Stel uzelf op de hoogte van de behandeling die u wenst, waaronder informatie over alternatieven voor de behandeling, de behandelprocedure, het verwachte resultaat, mogelijke nadelen en risico's.

Raadpleeg in ieder geval uw huisarts* voordat u zich vastlegt op behandeling in het buitenland. Aangezien uw huisarts het best op de hoogte is van uw huidige gezondheidstoestand en medische voorgeschiedenis, kan hij/zij u helpen de beste beslissing te nemen en u een waardevolle second opinion geven ten aanzien van uw plannen om een bepaalde behandeling in het buitenland te ondergaan.

✓ Stel uzelf op de hoogte van de zorgaanbieder of het ziekenhuis in het buitenland

Stel uzelf op de hoogte van de zorgaanbieder, het ziekenhuis of de zorginstelling waar u naartoe wilt gaan. Voordat u een zorgaanbieder kiest, moet u voldoende informatie verzamelen over:

- de bevoegdheid van de zorgaanbieder om de geneeskunde te beoefenen;
- de socialezekerheidsstatus van de zorgaanbieder, dat wil zeggen informatie waaruit blijkt of de zorgaanbieder gerechtigd is diensten te verlenen die door het socialezekerheidsstelsel worden gedekt;
- de kwaliteits- en veiligheidsnormen waaraan de zorgaanbieder/het ziekenhuis zich moet houden.

Informatie over de zorgaanbieder is te verkrijgen bij het NCP van de lidstaat van behandeling* en bij de nationale gezondheidsdienst*/ziektekostenverzekeraar* van dat land.

✓ Ga na of u een verwijzing nodig hebt

In het geval van een specialistische behandeling is het mogelijk dat u een verwijzing nodig hebt van uw huisarts* in het land waar u woont of een huisarts* in de lidstaat van behandeling*.

Neem voor meer informatie contact op met het NCP van uw land van herkomst* of uw nationale gezondheidsdienst*/ziektekostenverzekeraar*.

✓ Stel uzelf op de hoogte van de voorziene kosten die worden vergoed en de kosten die u zelf moet dragen

Informeer voordat u naar het buitenland gaat altijd bij uw nationale gezondheidsdienst*/ziektekostenverzekeraar* naar de voorziene kosten en vergoedingspercentages. Maak een overzicht van de kosten die uiteindelijk voor uw eigen rekening zullen zijn. Houd ook rekening met mogelijk onvoorziene kosten, zoals kosten voor vertaling, kosten voor vervolgzorg of kosten voor het indien noodzakelijk verlengen van uw verblijf.

Meer informatie is te verkrijgen bij het NCP van uw land van herkomst*.

✓ Ga na of u een particuliere reisverzekering of aanvullende ziektekostenverzekering nodig hebt

Extra reis- en verblijfkosten, extra kosten voor repatriëring of vervoer of medische kosten voor behandeling in een particulier ziekenhuis zijn mogelijk niet gedekt op grond van sociale zekerheid. Deze kosten zijn mogelijk echter wel gedekt op grond van uw reisverzekering of aanvullende particuliere ziektekostenverzekering. Controleer voordat u vertrekt in uw polis welke diensten onder de dekking vallen en laat uw verzekeraar weten dat u van plan bent naar het buitenland te reizen.

Neem voor meer informatie contact op met het NCP van uw land van herkomst* of uw nationale gezondheidsdienst*/ziektekostenverzekeraar*.

.... wanneer u hebt besloten u in het buitenland te laten behandelen

- ✓ **Vertrek niet zonder voorafgaande toestemming* van uw nationale gezondheidsdienst*/ziektekostenverzekeraar* indien vereist**

In sommige gevallen, zoals behandeling in het ziekenhuis of zeer gespecialiseerde diensten, hebt u mogelijk voorafgaande goedkeuring (voorafgaande toestemming*) van de nationale gezondheidsdienst*/ziektekostenverzekeraar* in het land van herkomst* nodig om vergoeding van de kosten te verkrijgen. Ga na of voor de door u gewenste behandeling voorafgaande toestemming* nodig is. Ga ook na hoe de procedure voor het indienen van een verzoek om voorafgaande toestemming* in zijn werk gaat en op welke termijn u een beslissing kunt verwachten.

Zorg ervoor dat u indien vereist voorafgaande toestemming* hebt om in het buitenland te worden behandeld. Zonder voorafgaande toestemming* kan uw verzoek om vergoeding worden afgewezen.

Neem voor meer informatie contact op met het NCP van uw land van herkomst* of uw nationale gezondheidsdienst*/ziektekostenverzekeraar*.

- ✓ **Stel uzelf op de hoogte van de procedure en termijnen voor vergoeding van kosten**

Ga van tevoren na tot welke instelling u zich moet wenden voor vergoeding, welke procedures en termijnen van toepassing zijn voor het verkrijgen van vergoeding, en welke documenten u moet verstrekken als bewijs van uw aanspraken op vergoeding.

Neem voor meer informatie contact op met het NCP van uw land van herkomst* of uw nationale gezondheidsdienst*/ziektekostenverzekeraar*.

- ✓ **Ga na welke documenten u moet overleggen om vergoeding* te ontvangen**

Om uw verzoek om vergoeding* goed te keuren kan uw nationale gezondheidsdienst*/ziektekostenverzekeraar* van u eisen dat u allerlei bewijsstukken overlegt over welke behandeling u precies hebt ondergaan en welke kosten u hebt gemaakt. Ga van tevoren na welke documenten u moet verzamelen.

Neem voor meer informatie contact op met het NCP van uw land van herkomst* of uw nationale gezondheidsdienst*/ziektekostenverzekeraar*.

✓ Laat uw medische dossiers doorgeven of kopiëren

Het kan gevaarlijk zijn behandelingen of medische ingrepen te laten verrichten zonder dat uw benodigde medische dossiers* of een kopie daarvan aan de behandelende zorgaanbieder in het buitenland zijn doorgegeven.

U hebt recht op toegang op afstand tot of ten minste één kopie van uw medische dossiers. Uw zorgaanbieder moet u toegang verlenen of een kopie verstrekken of moet op zijn minst zelf zorgen voor de rechtstreekse doorgifte van uw medische dossiers aan de behandelende zorgaanbieder of het ziekenhuis in het buitenland.

Neem voor meer informatie contact op met het NCP van uw land van herkomst*.

✓ Zorg dat er een tolk aanwezig is of dat de documenten vertaald zijn als de zorgaanbieder een andere taal spreekt

Om er zeker van te zijn dat u en de zorgaanbieder in het buitenland elkaar goed begrijpen, is het belangrijk dat u rekening houdt met een mogelijke taalbarrière. Als u en de zorgaanbieder niet dezelfde taal spreken, moet u zorgen dat er een tolk aanwezig is en dat de documenten vertaald zijn. Vertaling moet in het algemeen door u worden geregeld en betaald.

Neem voor meer informatie contact op met het NCP van de lidstaat van behandeling*.

✓ Leg u nergens op vast voordat alle informatie en regelingen u duidelijk zijn

U hebt in ieder land van de EU*/EER* recht op geïnformeerde toestemming. Het is van groot belang dat de inhoud van de informatie afkomstig van de behandelende zorgaanbieder u voldoende duidelijk is voordat u een beslissing neemt of ergens in toestemt. Stem nooit in met een medische behandeling of ingreep als de verstrekte informatie of een deel daarvan voor u niet duidelijk was of als u vindt dat u meer informatie nodig hebt om de juiste beslissing met betrekking tot uw zorg te nemen.

Neem voor meer informatie contact op met het NCP van de lidstaat behandeling*.

✓ Zorg ervoor dat uw medische dossiers door de behandelende zorgaanbieder in het buitenland worden bijgehouden

Zorg ervoor dat de behandelende zorgaanbieder in het buitenland uw medische dossiers* bijhoudt. Deze bevatten onder meer informatie over diagnoses, onderzoeksresultaten, medische beoordelingen en over verrichte behandelingen en ingrepen.

Het bijhouden van medische dossiers* kan van belang zijn als u passende vervolgzorg* moet regelen, als u bewijs moet overleggen van de medische behandeling in het buitenland in het kader van het vorderen van vergoeding, en als u verhaal wilt halen mocht u niet tevreden zijn met de verstrekte zorg.

Neem voor meer informatie contact op met het NCP van de lidstaat van behandeling*.

✓ **Passende vervolgzorg regelen**

Als u in het buitenland bent behandeld en een medische vervolgbehandeling blijkt nodig te zijn, dan hebt u recht op passende vervolgzorg* in het land waar u woont.

Zorg ervoor dat u het medische dossier van de behandelende zorgaanbieder in het buitenland laat doorgeven of dat u een kopie ervan hebt die u aan uw zorgaanbieders in uw eigen land kunt tonen. Op die manier kan er passende vervolgzorg worden geregeld. Indien noodzakelijk moet u de documenten laten vertalen. Maak een zorgaanbieder die een recept* uitschrijft ook duidelijk dat u het recept* in een apotheek in uw eigen land wilt inleveren. Op deze manier kan de zorgaanbieder het recept uitschrijven in overeenstemming met de richtsnoeren voor grensoverschrijdend gebruik.

Neem voor meer informatie contact op met het NCP van uw land van herkomst*.

✓ **Bewaar de rekeningen en andere documenten die u moet overleggen om vergoeding te ontvangen**

Bewaar alle rekeningen en andere documenten die u moet overleggen als bewijs dat u recht hebt op vergoeding van de kosten door de nationale gezondheidsdienst*/ziektekostenverzekeraar* in uw eigen land.

Neem voor meer informatie contact op met het NCP van uw land van herkomst* of uw nationale gezondheidsdienst*/ziektekostenverzekeraar*.

✓ **Stel uzelf op de hoogte van uw recht om beroep in te stellen tegen een beslissing ten aanzien van voorafgaande toestemming of vergoeding en uw recht om een klacht in te dienen en verhaal te halen voor het geval er iets misgaat**

U hebt het recht om beroep in te stellen tegen een beslissing van de nationale gezondheidsdienst*/ziektekostenverzekeraar* ten aanzien van het toegang krijgen tot gezondheidszorg in het buitenland. Stel uzelf op de hoogte van de verschillende opties om beroep in te stellen, de beschikbare procedures en de termijnen die u in

acht moet nemen. Meer informatie is te verkrijgen bij het NCP van uw land van herkomst*.

Als u niet tevreden bent met de in het buitenland verrichte behandeling, hebt u het recht om een klacht in te dienen en verhaal te halen. Neem contact op met het NCP* in de lidstaat van behandeling* voor meer informatie over de opties die u hebt met betrekking tot klachten, geschillenbeslechting en verhaal in dat land. Stel uzelf op de hoogte van de verschillende beschikbare procedures, de instellingen waartoe u zich moet richten, de stappen die u moet nemen, de toepasselijke termijnen en de voorziene procedurekosten.

